

مطالعه تطبیقی نظام ملی مدیریت داده های ترخیص بیمارستانی کشورهای منتخب و ارائه الگو برای ایران

مقدمه: نظام ملی مدیریت داده های ترخیص بیمارستانی می تواند با فراهم نمودن داده های مقایسه ای از بیمارستان های مختلف، در ارزیابی بهداشت جامعه، پایش بیماریها، تولید نشانگرهای بهداشتی، برنامه ریزی استراتژیک، سیاست گذاری، کنترل کیفیت خدمات و پژوهش نقش بسزایی را ایفا نماید. نظام ملی مدیریت داده های ترخیص بیمارستانی ایران جامع نمی باشد. این پژوهش با هدف ارائه الگو برای نظام ملی مدیریت داده های ترخیص بیمارستانی ایران انجام گردید.

روش پژوهش: این پژوهش کاربردی طی دو مرحله انجام گردیده است. مرحله اول به روش کیفی مقایسه ای انجام شد. ابزار گردآوری داده ها در این مرحله فرم گردآوری داده بود. نظام ملی مدیریت داده های ترخیص بیمارستانی کشورهای "انگلستان"، "کانادا" و "نیوزلند" با استفاده از مطالعات کتابخانه ای، شبکه های اطلاع رسانی و مشاوره با متخصصان خارج از کشور با استفاده از پست الکترونیک مورد بررسی قرار گرفت. همچنین، داده های مربوط به نظام ایران از طریق مطالعه قوانین، دستورالعمل ها، بخشنامه ها و مصاحبه با مسئولین مربوطه جمع آوری گردید. پس از مقایسه داده های جمع آوری شده در جداول تطبیقی، و بررسی مزایا و معایب هر یک از نظام های مورد بررسی، الگوی اولیه برای ایران با همکاری هفت نفر از صاحب نظران طراحی گردید.

در مرحله دوم پژوهش، اعتبار الگوی پیشنهادی به روش دلفی مورد ارزیابی قرار گرفت. بدین منظور طی دو دور دلفی، پرسشنامه هایی با پست الکترونیک برای خبرگان ارسال شد. مشارکت کنندگان در دلفی به مولفه های مدل پیشنهادی با استفاده از یک مقیاس لیکرت پنج گزینه ای (یک- کاملا مخالف، پنج- کاملا موافق) نمره دادند و پیشنهادات خود را ارائه نمودند. در هر دور دلفی مولفه هایی با مینه چهار تا پنج، مورد تایید قرار گرفته و در الگو باقی ماندند.

یافته ها: یافته های پژوهش نشان داد که در مجموعه حداقل داده مربوط به نظام ملی مدیریت داده های ترخیص بیمارستانی کشور های انگلستان، کانادا و نیوزلند تعداد زیادی عناصر داده وجود دارد که در مجموعه حداقل داده ایران وجود ندارد. یافته ها حاکی از آن بود که اقدام های بسیار محدودی برای کنترل کیفیت داده های نظام ایران صورت گرفته، سایر کشور های مورد بررسی در این زمینه اقدام های متنوعی را انجام داده اند. همچنین، در زمینه توجه به محترمانگی اطلاعات نیز نظام کشورهای انگلستان و کانادا نقش فعال تری نسبت به نیوزلند و ایران داشته اند. مدل پیشنهادی برای ایران در شش محور خصوصیات نظام، مجموعه داده حداقل، روش گردآوری داده ها، روش انتشار و اشاعه اطلاعات، روش کنترل کیفیت اطلاعات و روش تامین محترمانگی اطلاعات تنظیم گردید. الگوی پیشنهادی از هر سه کشور منتخب الهام گرفته است. با این وجود، این الگو در محور انتشار اطلاعات و کیفیت داده ها بیشتر مشابه الگوی نظام کانادا، و در محور محترمانگی اطلاعات بیشتر شبیه الگوی نظام های انگلستان و کانادا است.

نتیجه گیری: نظام ملی مدیریت داده های ترخیص بیمارستانی ایران به دلیل نواقص موجود نیاز به بازنگری دارد. به نظر می رسد الگوی طراحی شده در این پژوهش بتواند وضعیت این نظام را بهبود بخشده و موجبات توسعه و تکمیل آن را فراهم آورد.

کلید واژه ها: مطالعه تطبیقی، داده های ترخیص بیمارستانی، نظام اطلاعات سلامت